

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ŽAŠTITU

Klasa 40 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Oktobra 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6372

Luigi Tocco i Michel Landi, Pariz.

Kontinualno hemiska rotaciona peć.

Prijava od 19. juna 1926.

Važi od 1. februara 1929.

Ovaj se pronađak odnosi na hemisku kontinualnu, rotacionu peć, koja služi za direktno izvođenje jedne ili više hemiskih reakcija sa mineralima, čak i složenim, metala, metaloida i njihovih jedinjenja.

Do sada nije uzimana u obzir, a još manje izvedeno uvođenje u metalurgiju i u hemisku industriju, u opšte, jednog aparata koji omogućava u neprekidnom ciklusu preobraćanje kompleksnih minerala i materijala, koje vrše hemsku reakciju, a koje traže razne uslove jedna od druge.

Hemiska, rotaciona, neprekidna peć sa gasom ili električna, predmet ovog pronađaka, usvojena je posle drugih studija i vrlo uspehlj opila.

Obrotna električna peć, sa neprekidnim hodom, i u nagnutom stanju, uklanja nezgodne, koje prate sve poznate peći. Ova peć podesna je ne samo za bogatu rudu, već i za rudu sa vrlo malo metala, koja tako otežava iskorišćenje.

Njena industrijska primena omogućuje iskorišćenje svake vrste rude, tako da se dobiju krajni proizvodi. Ona omogućava, pri obradi blenda, najbolje iskorišćenje toplote odale reakcijama, koje se vrše u raznim zonama peći, i koje su endotermičke i egzotermičke, ali koje produkuju suvišak topline, koja se može iskoristiti za motorne snage, za grejanje i t. d.

Kad se peć već jednom slavi u rad, ona troši malo energije i istu naknaduje iz energije, koju daju reakcije.

Peć je podjeljena u nekoliko uzastopnih zona, u kojima se vrše sledeće razne reakcije:

1. zona: temperatura oko 150°C .

Zadatak: isparenje vode, koja se nalazi u mineralima.

2. zona: temperatura oko 380°C .

zadatak: endotermička reakcija $2\text{PbS} + 3 \text{O}_2 = 2\text{PbO} + 2\text{SO}_2$

3. zona: temperatura oko 500°C .

endotermička reakcija $\text{ObO} + \text{C} = \text{Pb} + \text{CO}$

4. zona: temperatura oko 600°C .

reakcija egzotermička $2\text{ZnS} + 3\text{O}_2 = 2\text{ZnO} + 2\text{SO}_2$

5. zona: temperatura oko 1400°C .

reakcije: $\text{ZnO} + \text{G} = \text{Zn}$ (para) + GO (endotermička)

Zn (para) + $\text{O} = \text{ZnO}$ (volatile) (ekzotermička).

Između treće i četvrte zone, dobija se olov u tečnom stanju, zatim se odvaja gvožđe (Fe^3O_4) pomoću elektro magnetnog aparata, koji je postavljen na obimu.

U četvrtoj se zoni vrši potpuno prženje blende, koja dobija vazduh i potrebnii ugljenik za preobraćanje u oksid oslobođajući SO_2 , koji se odvodi u meri u kojoj se proizvodi. U ovoj zoni, u cilju iskorišćenja oslobođene topline usled reakcije, i reguliranja temperature, postavlja se kotao utvrđen na vrhu, peći, gde se može vršiti regulisanje. Kotao je zaštićen od ispuštanja SO_2 pomoću šamotskog ili sličnog omota.

Između četvrte i pete zone, u jednoj nekretnoj, hlađenoj glavi, jedna sprava služi za sprečavanje slapljivanja minerale i reguliše negov prilaz za petu zonu, dajući mu potrebnu količinu ugljenika, i istovremeno sprečava prelaz (sisanje) SO_2 iz četvrte u petu zonu.

Isparavanje i oksidisanje cinkove pare, obrazuje se u petoj zoni. Jak aspirator vodi oksid i reakcione gasove u labirinte i kondenzacione kamere gde se dobija oksid cinka, a dobiveni gasovi se hlađe i šalju za poslednje iskorišćenje t. j. sagorevanje CO .

Ako ostaci sadrže dovoljnu količinu CaO i MgO , onda se oni mogu hidrisati vodom i iskoristiti za konstrukтивne blokove. Spoljni toplotni ovih ostašaka može se upotrebiti za proizvođenje pare.

Mineral, usitnjen i izmešan sa kakvim srestvom za topljenje i t. d., u potrebnim srazmerama, uvodi se u stalnoj količini i sinhrono sa ugaonim brzinom peći.

Prečnik peći, njegov nagib, dužina svake zone i brzina obrtanja proračunati su tako da obezbeđuju stanje (bavljenje) rude u svakoj zoni, pri čem ima dovoljno vremena za postizanje željenih reakcija. Ruda, usled kretanja nagiba peći i njene inercije, nalazi se stalno u pokretu i sva je rijena površina izložena reakciji.

Priloženi nacrt pokazuje kao primer jedan oblik izvođenja pronalaska.

Po sl. 1, levak 1 prima rudu i materije za mešanje, koja ide u mlevioniku 2; odavde pada kroz cevi 3 u razdelioc 4 pokretan zapčanicima 5 koji primaju svoj pogon od osovine 6 i zapčanika 7. Ovaj poslednji se hvata sa zapčastim valjkom 8 na cilindričnom delu peći I, koji obezbeđuje sinhron i automatski unos materijala. Cev 9 dovodi materije drugom razdeliocu 10 koji kroz cev 11 propušta materiju kroz otvor 12 u zonu 1r peći I. 13 i 14 su utvrđeni nosači postavljeni na glavu A peći.

Ova nepokretna glava A sastoji se iz jednog osnovnog nosača 15. 16 su zavrtnji namenjeni da utvrde armaturne cevi 17. Između glave A i obrtnog dela peći nalazi se hermetički prsten 18 namenjen da sprečava izlaz gasovima i parama. 19 je metalni kotur, koji sa cilindrom 20 obrazuje obrtnu peć. 21 je oplata od materijala, koji ne sprovodi toplotu. 22 je zvonasti aspirator, koji upija vodene pare obrazovane za vreme sušenja rude. 23 su gvozdeni venci postavljeni na prsten 24 sa slobodnim istezanjem.

U opisanoj peći rotacija se vrši obrtanjem valjaka 25¹, pri čem su potresi izbegnuti slobodnim zglobovima 25, koji leže na nosačima 26.

Prva zona peći Ir odvojena je od druge Iz pregradom 27 pri čem ruda pada u pravcu strelica K obrtanjem peći. 28 je zapčasti venac utvrđen spolja za peć. Zapčanik 29 postavljen na ležišta, obeležena osovinском linijom 30, pokreće ločak 31 utvrđen na istom vratilu. Ovaj zapčanik 31 dobija svoj pogon od zapčanika 32, 33, 34 (sl 3). Dve armaturne cevi služe za unos uprašenog uglja na dno druge zone pomoću beskrajnog zavrtnja 35 i to sve do druge pregrade. Ugljen pada kroz 36 u kanal 37 kotura i meša se sa rudom pri svom putu na trećoj zoni ly.

38 je levak za unos uglja, a 39 pokazuje pokretač za beskrajni završetak postavljen u cevi 17. Druga armaturna cev sadrži vod 40 za vazduh i pirometar 41. Vazduh se uštrcava kroz otvor 42. U zoni ly, 43, 14, 45 i t. d. su električni otpori za proizvodnju potrebne toplote. Ovi otpori primaju električnu struju preko sistema bakarnih prstena 46, koji su utvrđeni za nosače 47, koji su montirani na peć. Dirke 48, 49, 50 i t. d. (sl. 2) napajaju se, pomoću provodnika 51, 52, 53 i 54. Spojevi 55 obezbeđuju dodir prstena 46 sa otporima 43, 44, 45 i t. d.

A je utvrđena glava prvog dela peći. 56 pokazuje sisnu cev za ugleni monoksid. 57 je podloga, na koju pada materijal, koji izlazi iz peći I. Olovo prolazeći kroz pokretnu rešetku 58 teče u sud 59, u koji je utvrđena cev 60 za pražnjenje. Druga ruda, koja ostaje na površini rešetke, ide kroz prstenastu kameru 61 koja se u dalom primjeru hlađi kruženjem kroz cevi 62, 63 vode.

64 je uređenje za odvajanje gvozdenog oksida. Ovaj se separat hlađi hladnjakom 65, koji ima cevi 66 i 67.

Zatim ruda silazi kroz otvor 68 cevi 69 i ide u kameru o kroz glavu 70. 71 je vod za vodu, koja hlađi sud 70. 72 je cilindričan omot od lima za deo O peći. 73 su oplate od materijala, koji je nesagorljiv. O¹ je telo višecevnog kotla, 74 je dovodna cev za vazduh, 75 dovodna cev za vodu, 77 je sabirna cev za paru i 76 je sisna cev za sumporastu kiselinu.

78 je postolje, na kome leži dno kotla, 79 je kotur, koji je u dodiru sa centralnim telom 80. 81 je prstenasti elastični spoj, koji obrazuje jedno telo sa sudom 80.

Ruda potom ide kroz otvor 83 gde se silni napravom 84, 85.

86 je cev, koja dovodi uprašeni ugalj, uštrcan i mešan sa rudom napravom 84, 85.

87 je cev za hlađenje, 88 vratilo, koje kreće zapčanik 89 naprave 84, 85.

90 je čelijasti sistem za kruženje vode radi hlađenja posrojenja.

91 je upust za vodu, 92 upust za vazduh uteran kroz 93. 94 je nesagorljiva oplata za odvojni kotur sistema 80.

Ruda ide kroz zonu O u zonu Q kroz kanal 95. 96 je nesagorljivi materijal 43, 44, 45 i t. d. su otpori namenjeni za grejanje zone Q napojani dirkama 46.

97 je ulvrđeni sud za hlađenje vodom 98. 99 je ispusna cev za ostatke, koji idu kroz otvor 100 u prenosioc 101.

102 je aspirator za vreli vazduh i 103 sisača cev za cinkovu paru.

Sl. 3 pokazuje šemu celine armatura, hodnika i t. d. sastavnih delova peći.

Patentni zahtevi:

1. Metalurgijska peć za kontinualno prerađivanje ruda, rudnih mešavina metala i metaloida, naznačena time, što je peć obrazovana kao okretan bubanj, koji je obložen materijalom postojanim u vatri, i sastoji se iz pojedinih pregradama obrazovanih odelenja, kroz koja prolazi kontinualno materijal, koji je za prerađu, a nanesen u količinama, koje odgovaraju brzini okretnja, pa u tim odelenjima se materijal uzastopce suši, zagревa i usitnjava, pri čem se proizvodi, koji nastaju posle prerađivanja, odvojeno vade.

2. Metalurgijska peć, prema zahtevu 1, naznačena time, što je okretna peć pregradama razdeljena u pet odelenja, od kojih nastaje u prvom (Jr) sušenje, u drugom i trećem (Jz i Jy) endotermičke reakcije, u četvrtom egzotermičke, a u petom endotermičke i egzotermičke reakcije.

3. Metalurgijska peć prema zahtevu 1 i 2, naznačena time, što se između trećeg i če-

tvrtog odelenja (Jy i O) vrši odvajanje željeza (Fe_3O_4) pomoću nekog elektromagnetskog aparata, u četvrtom odelenju (O) vrši se prženje sprovođenjem vazduha i goriva i odvajanjem ugljične kiseline, koja se tu razvija, što je radi iskorisćavanja oslobođenje reakcione topote i radi regulisanja temperaturu umetnut u četvrtom odelenju cevasti kotao, što je između četvrtog (O) i zadnjeg odelenja (Q) smeštena naprava za lomljenje, koja istovremeno reguliše prolaz rude i meša je sa ugljem, pri čemu se sprečava prelaz sumporične kiseline iz četvrtog odelenja u peto odelenje, i što na posleku u petom i zadnjem odelenju nastaje oksidiranje cinkovih para i što se cinkov oksid i reakcioni gasovi odvode u neki kondenzator.

4. Metalurgijska peć prema zahtevu 3, naznačena time, što se gasovi, koji se dobijaju u zadnjem odelenju, sakupljaju i hlađe pa se upotrebljavaju kao gorivo.

5. Metalurgijska peć prema zahtevima 1—4, naznačena time, što se ostaci prerađivanja posle izlaza iz peći upotrebljavaju za izradu građevinskih blokova a njivova topota za proizvodnju pare.

6. Metalurgijska peć prema zahtevu 1, naznačena time, što se pećno posrojenje sastoji iz dve okretnе peći, koje leže koso jedna nad drugom, u čijoj se spojnoj cevi vrši odvajanje rastopljenog olova i željeza.

7. Metalurgijska peć prema zahtevu 1 naznačena time, što se okrerna peć zagревa pomoću električnih otpornika (43, 44, 45) koji su umetnuti u omotačevoj oclogi, koja je postojana u vatri.

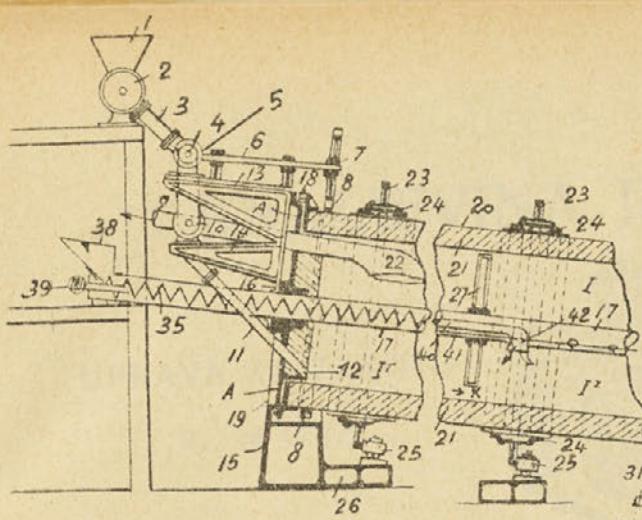

Fig. 1

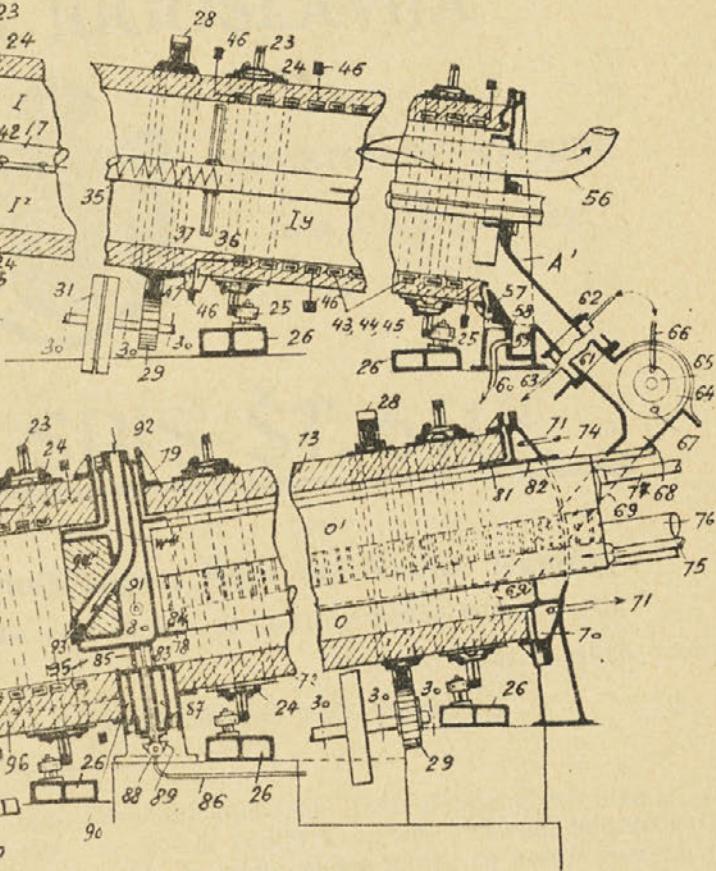

Fig. 2

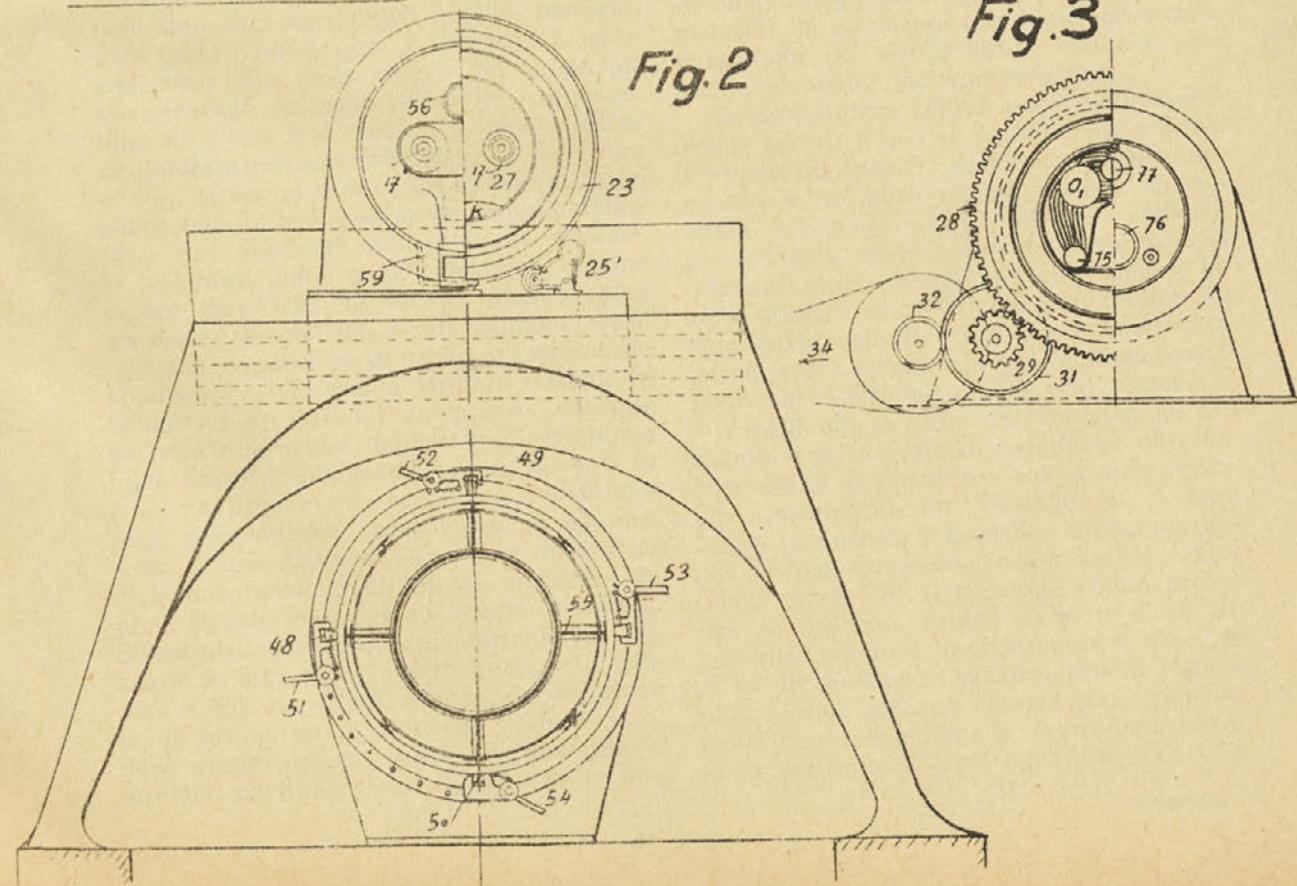

Fig. 3

